

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/63/2024
Identifikačné číslo spisu:	8124208216
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8124208216.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu Ing. Igor Šveda - IKM, Narcisová 4973/3, 080 01 Prešov, IČO: 34 905 138, zastúpeného JUDr. Alexandrom Parajosom, advokátom so sídlom Skladná 236/64, 040 01 Košice, IČO: 50 940 899, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Generali Česká pojišťovna a.s., Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 452 72 956, konajúca v Slovenskej republike prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 54 228 573, o zaplatenie 462,13 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Cb/131/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Prešov, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Prešov.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov listom z 30. septembra 2024 (č.l. 25 spisu) postúpil spor podľa § 40 a § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko mal za to, že v danom prípade ide o sporovú vec obchodnoprávnej povahy.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu z Okresného súdu Prešov nesúhlasil a spor predložil podľa ust. § 43 ods. 2 CSP Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným akýkoľvek záväzkový vzťah (nieto ešte obchodný záväzkový vzťah) absentuje. Zo skutočnosti, že žalobca a žalovaný sú podnikateľskými subjektmi, pre ktorú bola podľa Mestského súdu Bratislava III vec zjavne na Okresnom súde Prešov nesprávne zapísaná do registra „Cb“, nie je možné automaticky vyvodiť záver, že by sa malo jednať o obchodnoprávny spor. Z obsahu žaloby je zjavné, že žalobca ako poškodený sa voči poisťovateľovi škodcu domáha nároku na náhradu škody, ktorá bola spôsobená na motorovom vozidle žalobcu AUDI Q3, EČV: F.-XXXHZ, prevádzkou

motorového vozidla SCANIA, EČV: F.-XXX L., ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. Žalovaný si tak uplatňuje nárok na náhradu škody voči žalovanému ako poisťovateľovi škodcu podľa ustanovenia § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení. Mestský súd Bratislava III preto uzavrel, že príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Prešov, nakoľko nebol daný zákonný dôvod na postúpenie sporu Mestskému súdu Bratislava III.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

4. Z obsahu predloženej žaloby je zrejmé, že sa ňou žalobca, ako poškodený, domáha voči žalovanej, ako poisťovateľovi škodcu nároku na náhradu nákladov účelne vynaložených na opravu poškodeného motorového vozidla poistnou udalosťou poškodeného vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

5. Podľa ust. § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ust. § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa ust. § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 19 CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy; b) nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody; c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky; d) má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania; e) má adresu trvalého pobytu, adresu sídla, alebo ak ide o zahraničnú právnickú osobu organizačnú zložku žalobca, ak ide o antidiskriminačný spor.

9. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

10. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

11. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

12. Podľa ust. § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

13. Podľa ust. § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

14. Pozornosť najvyšší súd upriamuje na skutočnosť, že žalobca a žalovaná sú síce podnikateľmi, ale

náhrada škody uplatnená v tomto spore nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok a neexistuje medzi nimi ani žiaden priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poisťovateľom. Náhradu škody si poškodený uplatňuje priamo voči poisťovateľovi a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom.

15. Medzi žalobcom a žalovanou nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah (m. m. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. decembra 2023, sp. zn. 9Ndc/55/2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2024, sp. zn. 5Ndob/71/2023 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2024, sp. zn. 5Ndob/7/2024). Keďže medzi žalobcom a žalovanou nie je žiaden obchodnoprávny vzťah podľa § 261 a nasl. Obchodného zákonníka, je predmetný spor potrebné považovať za spor občianskoprávny.

16. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že za daných skutkových okolností nie je kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa ust. § 22 písm. a) CSP daná, pretože sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale občianskoprávny spor. Nakoľko škodová (poistná) udalosť, ktorá zakladá tvrdený právny nárok žalobcu na náhradu škody sa stala v obvode Okresného súdu Prešov, právo voľby medzi všeobecným súdom žalovanej a súdom uvedeným v § 19 CSP je dané žalobcovi, pričom ak sú splnené podmienky na takýto postup, súd je povinný rešpektovať voľbu žalobcu (m. m. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2024, sp. zn. 2Ndob/135/2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2023, sp. zn. 3Ndob/118/2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2024, sp. zn. 2Ndc/41/2023).

17. Preto príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku je Okresný súd Prešov, keďže žalovaná doposiaľ nenamietla príslušnosť Okresného súdu Prešov na prejednanie a rozhodnutie predmetného občianskoprávneho sporu.

18. Najvyšší súd preto uzatvára, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný, pretože na prejednanie a rozhodnutie sporu je príslušný Okresný súd Prešov, nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.